

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 353/2021
24.02.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Божицара Вујичића, председника већа, Весне Субић и Јелице Бојанић Керкез, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Срђан Алексић, адвокат из ..., против тужених „Железнице Србије“ а.д. Београд и АД за железнички превоз путника „Србија воз“ Београд, ради исплате, одлучујући о ревизији тужиле изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 3239/20 од 06.11.2020. године, у седници већа одржаној 24.02.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

УСВАЈА СЕ ревизија тужиле, **ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ** пресуда Апелационог суда у Београду Гж1 3239/20 од 06.11.2020. године, тако што се **ОДБИЈА**, као неоснована, жалба тужених и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Основног суда у Панчеву П1 347/18 од 23.07.2020. године.

ОБАВЕЗУЈУ се тужени да тужиоцу накнаде трошкове ревизијског поступка у износу од 105.685,58 динара, у року од 8 дана од дана пријема отправка пресуде.

Образложење

Пресудом Основног суда у Панчеву П1 347/18 од 23.07.2020. године, ставом првим изреке, дозвољено је субјективно преиначење тужбе. Ставом другим изреке, одбијен је као неоснован основни тужбени захтев, којим је тражено да се обавезе тужени АД за железнички превоз путника „Србија Воз“ Београд, да тужилци, за период од 01.09.2015. године до 15.03.2018. године, на име накнаде за топли оброк исплати појединачне месечне износе са законском затезном каматом од дана доспелости до исплате, као што је ближе наведено овим ставом изреке. Ставом трећим изреке, обавезани су тужени да на име неисплаћеног регреса за коришћење годишњег одмора за 2015. годину, солидарно исплате тужилци износ од 44.166,00 динара, са законском затезном каматом од дана доспелости до исплате. Ставом четвртим изреке, обавезан је тужени АД за железнички превоз путника „Србија воз“ Београд, да тужилци исплати на име неисплаћеног регреса за коришћење годишњег одмора за 2016. годину износ од 45.767,00 динара и за 2017. годину износ од 47.757,00 динара, све са законском затезном каматом од доспелости до исплате. Ставом петим изреке, усвојен је евентуални тужбени захтев и обавезан је тужени АД за железнички превоз путника

„Србија воз“ Београд да тужиљи, на име накнаде за топли оброк, за период од 01.09.2015. године закључно са фебруаром 2018. године, исплати појединачне месечне износе са законском затезном каматом од дана доспелости до исплате, као што је ближе наведено овим ставом изреке. Ставом шестим изреке, обавезани су тужени да тужиљи солидарно исплате на име неисплаћеног регреса за коришћење годишњег одмора за 2015. годину износ од 33.124,50 динара, са законском затезном каматом од доспелости до исплате. Ставом седмим изреке, обавезан је тужени АД за железнички превоз путника „Србија воз“ Београд да тужиљи исплати на име неисплаћеног регреса за коришћење годишњег одмора за 2016. годину износ од 34.325,25 динара и за 2017. годину износ од 35.681,25 динара, све са законском затезном каматом од доспелости до исплате. Ставом осмим изреке, обавезани су тужени да тужиљи исплате трошкове парничног поступка у износу од 107.572,61 динара, са законском затезном каматом од дана извршности пресуде па до коначне исплате.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 3239/20 од 06.11.2020. године, ставом првим изреке, потврђено је решење садржано у ставу првом изреке првостепене пресуде и у том делу одбијене су као неосноване жалбе тужених. Ставом другим изреке, преиначена је првостепена пресуда тако што је тужбени захтев одбијен, као неоснован. Ставом трећим изреке, преиначено је решење садржано у ставу четвртим изреке првостепене пресуде тако што је одбијен као неоснован захтев тужиље. Ставом четвртим изреке, одбијен је као неоснован захтев тужених за накнаду трошкова парничног поступка пред првостепеним судом. Ставом петим изреке, одбачена је као недозвољена жалба туженог „Железнице Србије“ а.д. Београд изјављена против одлуке садржане у ставу другом и делу става трећег изреке првостепене пресуде донете у односу на туженог АД за железнички превоз путника „Србија воз“ Београд. Ставом шестим изреке, одбачена је као недозвољена жалба туженог АД за железнички превоз путника „Србија воз“ Београд, изјављена против одлуке садржане у ставу другом изреке првостепене пресуде. Ставом седмим изреке, одбијен је као неоснован захтев туженог АД за железнички превоз путника „Србија воз“ Београд, за накнаду трошкова жалбеног поступка.

Против правоснажне пресуде донете у другом степену, тужиља је благовремено изјавила ревизију, због погрешне примене материјалног права, са предлогом да се о ревизији одлучи као о изузетно дозвољеној, у смислу члана 404. Закона о парничном поступку.

По оцени Врховног касационог суда ревизија је дозвољена на основу члана 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС", бр. 72/2011, 49/2013-УС, 74/2013- УС, 55/2014, 87/2018, 18/2020, у даљем тексту: ЗПП), због чега није било места оцени изузетне дозвољености ревизије у смислу члана 404.ЗПП.

Испитујући побијану пресуду у смислу члана 408. ЗПП, Врховни касациони суд је оценио да је ревизија тужиље основана.

У поступку није учињена битна повреда парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Тужбом се тражи исплата неисплаћене накнаде за топли оброк и неисплаћени регрес за коришћење годишњег одмора за назначене периоде са законском затезном каматом на сваки појединачни месечни износ од доспелости до исплате.

Према утврђеном чињеничном стању, тужила је запослена код туженог АД за железнички превоз путника „Србија воз“ Београд, на основу Анекса уговора о раду од 01.09.2015. године. У обрачуну зараде тужиле висина утужених накнада није исказана у номиналном износу.

Првостепени суд је усвојио тужбени захтев у целости применом одредбе члана 118. став 1. тачка 5. и 6. Закона о раду. Висину накнаде је утврдио на основу налаза и мишљења вештака који је накнаду обрачунао применом критеријума из предходног Колективног уговора, с обзиром да Колективни уговор код туженог првог реда закључен 2002, са Анексом 2006. године и Колективни уговор из 2015. не садрже одредбе о висини спорних накнада будући да се исте не могу исказивати преко вредности радног часа.

Другостепени суд је тужбени захтев за исплату регреса за годишњи одмор и накнаду трошкова исхране у току рада одбио са образложењем да је тужиле накнада по оба основа исплаћена у складу са одредбом члана 118. став 1. тачка 5. и 6. Закона о раду и одредбама Анекса Колективног уговора и Колективног уговора из 2015. године. По ставу истог суда наведене накнаде не морају бити номинално изражене у одлуци послодавца. То проистиче и из одлуке Уставног суда по уставној жалби којом приликом је оцењена уставност и законитост Закона о платама у државним органима и јавним службама у делу којим је прописано да коефицијент садржи накнаду за топли оброк и регрес.

Ревизијом тужила указује се на погрешну примену одредби Закона о раду. Изменама Закона почев од 01.01.2006. године створена је обавеза послодавца да запосленима исплаћује регрес за коришћење годишњег одмора и топлог obroка и то у линеарном износу за све запослене. Те накнаде морају бити исказане у обрачунским листама запослених. Послодавцу је остављена могућност да одлуком надлежног органа одреди висину накнаде. Тужени у току поступка није доставио одлуку о одређивању висине накнада другачије од прописаних Колективним уговором, нити је висина тих накнада исказана у платној листи тужиле.

Према становишту Врховног касационог суда, ревизијом се основано указује да је материјално право погрешно примењено.

Законом о раду предвиђено је право запосленог на накнаду трошкова у вези са радом. Законом о изменама и допунама Закона о раду (“Службени гласник РС” бр.61/05), који се примењује од 01.01.2006. године, предвиђено је и право на накнаду трошкова за исхрану у току рада и за регрес за коришћење годишњег одмора (члан 118. тачка 5. и 6.), који морају бити исказани у обрачунској листи за све запослене. Анексом Колективног уговора туженог (Сл. Гласник РС 4/06) одредбом члана 2. измењен је члан 57. Колективног уговора, па је предвиђено да запослени има право на зараду која се састоји од зараде за обављени рад и време проведено на раду, примања за исхрану у току рада и примања за регрес за коришћење годишњег одмора. Одредбом члана 5. став 1. Анекса измењена је и одредба члана 61. па је одређена вредност радног часа за обрачун и исплату зараде за јануар-јуни 2006. године у висини 53,50 динара, а за период јули – децембар 2006. године 56,00 динара. Чланом 5. став 6. Анекса прописано је да је у вредност једног радног часа из става 1. и 2. овог члана укључена и вредност за исхрану у току рада и вредност 1/12 накнаде регреса за годишњи одмор сведена на један радни час. Из оваквог утврђења вредности радног часа не може се утврдити који

износ представља накнаду за трошкове исхране и регреса за коришћење годишњег одмора, јер исти нису исказани у номиналним износима.

Како је почев од 01.01.2006. године запосленима дато право на накнаду трошкова за исхрану у току рада и за регрес за коришћење годишњег одмора, послодавцима је остављена могућност да својим актом утврде висину тих накнада који могу бити већи или мањи од накнада предвиђених Општим колективним уговором. При том, висина ових накнада мора бити одређена линеарно за све запослене, односно ови трошкови морају бити исплаћени свим запосленима у истом износу, без обзира на стручну спрему, звање и радно место. У конкретном случају тужени у току поступка није доставио суду одлуку о висини ових накнада, као ни судском вештаку ради израде налаза и мишљења, из чега се основано може закључити да одлуку није ни донео. То не искључује право тужиље на исплату ових накнада. Не може се прихватити да су запосленима, па и тужиљи, ови трошкови исплаћени кроз висину цене рада, с обзиром да се тужени није изјаснио о њиховој висини, нити је износ накнаде за регрес и трошкова за исхрану у току рада номинално исказао у платној листи тужиље, како је то предвиђено Законом о раду. На основу изнетог, могло би се закључити да је тужени у погледу исплате наведених накнада, законске одредбе примењивао на штету тужиље. Обзиром да Анекс колективног уговора туженог не садржи конкретну регулативу која утврђује висину ових накнада, тужиља може потраживати накнаду у нето износима према параметрима из ранијег Колективног уговора. Тужиља је тужбени захтев поставила у висини износа накнаде за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора утврђених на основу налаза и мишљења вештака, применом наведених параметара. Стога је овако постављени тужбени захтев основан.

На основу изложеног, применом члана 416. став 1. ЗПП Врховни касациони суд је ставом првим изреке пресуде усвојио ревизију тужиље и преиначио другостепену пресуду тако што је одбио, као неосновану, жалбу тужених и потврдио првостепену пресуду којом је тужбени захтев усвојен.

Тужиљи која је у поступку успела са ревизијом, сагласно одредбама члана 153, 154. и 163. ЗПП припада право на наканду трошкова ревизијског поступка и то за састав ревизије у износу од 12.000,00 динара + 20% ПДВ, судска такса на ревизију у износу од 37.474,23 динара и судска такса на одлуку о ревизији у износу од 56.211,35 динара, што укупно износи 105.685,58 динара, према важећој Тарифи о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката и Таксеној тарифи из Закона о судским таксама.

Из наведених разлога, применом члана 165. став 2. ЗПП одлучено је као у ставу другом изреке.

**Председник већа – судија
Божидар Вујичић, с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић**